

Wrocław, 25 marca 2005 roku

WK.660/134/K-56/04

**Pan
Józef Kolcz
Burmistrz Miasta i Gminy Świerzawa**

**Plac Wolności 60
59-540 Świerzawa**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 29 listopada 2004 roku do 15 lutego 2005 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świerzawa. Szczegółowe ustalenia kontroli zawiera protokół podpisany bez zastrzeżeń 15 lutego 2005 roku przez Burmistrza oraz Skarbnika Miasta i Gminy. Kontrolą objęto losowo wybrane i udokumentowane operacje finansowo - gospodarcze za 2003 i 2004 rok w zakresie wydatków budżetowych, w tym inwestycyjnych, prawidłowość i skuteczność realizacji dochodów własnych z tytułu podatków i opłat lokalnych, gospodarowania mieniem komunalnym. Z jej ustaleń wynika, że nie wszystkie zalecenia pokontrolne z 2001 r. zostały wykonane pomimo potwierdzenia przez poprzedniego Burmistrza (pismo nr 0911/1/2001 z 10 września 2001 r.) faktu ich zrealizowania. Natomiast, w trakcie realizacji zadań przez organ wykonawczy, w kontrolowanym okresie wystąpiły następujące nieprawidłowości i uchybienia:

W zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

Burmistrz Miasta i Gminy nie ustalił do 5 maja 2004 roku szczegółowych procedur kontroli, o których mowa, w art.35a ust.2 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 roku nr 15, poz. 148 ze zm.) – wymaganych od 1 stycznia 2002 roku, czym nie dopełnił obowiązku wynikającego z przepisów art.35a ust.3 tej ustawy.

W siedmiu jednostkach organizacyjnych Gminy na osiem funkcjonujących, nie przeprowadzono kontroli finansowych za 2003 i 2004 rok, obejmujących co najmniej 5% wydatków jednostki, mimo obowiązku wynikającego z art.127 ust.2 i 3 powołanej ustawy o finansach publicznych. Obowiązki w zakresie przeprowadzania kontroli finansowej jednostek organizacyjnych Gminy Burmistrz powierzył Skarbnikowi Miasta i Gminy (§18 ust.3 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu z 6 maja 2004 roku). Stosownie do przepisów art.28a ust.1 ustawy o finansach publicznych, na organie wykonawczym spoczywa obowiązek przeprowadzania kontroli finansowej jednostek organizacyjnych Gminy. Nie został sporządzony plan kontroli jednostek organizacyjnych gminy na 2003 rok. Odpowiedzialną za opracowanie planów kontroli w jednostkach organizacyjnych Gminy była Sekretarz Miasta i Gminy.

W jednostce nie prowadzono rejestracji dokumentów finansowo - księgowych wpływających do Urzędu, co stanowiło niedopełnienie przez pracownika sekretariatu obowiązków określonych w § 24 pkt 9 ppkt 1 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów. Na dokumencie potwierdzającym fakt zakupu, nie zamieszczano każdorazowo pieczętki z datą wpływu, co stanowiło naruszenie postanowień § 24 pkt 9 ppkt 1 powołanej Instrukcji. Nieprzestrzegano, ustalonych w § 24 pkt 9 ppkt 5c Instrukcji, terminów przekazywania między poszczególnymi stanowiskami pracy, faktur na zakup materiałów budowlanych, skutkujące brakiem bieżącego ujmowania dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych. Faktury na poszczególne stanowiska przekazywano bez pokwitowania odbioru, to jest z naruszeniem treści § 24 pkt 9 ppkt 3 Instrukcji.

Od listopada 2004 roku zaniechano zamieszczania na dowodach źródłowych stanowiących podstawę dokonania wydatku, klauzuli stwierdzającej, iż wydatek podlega ujęciu w księgach rachunkowych i mieści się w planie finansowym jednostki, świadczącej o bieżącej kontroli wydatków dokonywanych ze środków publicznych pod względem zgodności z planem, do czego zobowiązywał § 24 pkt 9 ppkt 5b Instrukcji obiegu (..).

W dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady rachunkowości nie wymieniono wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką ręczną oraz za pomocą programu komputerowego stosownie do przepisów art.10 ust.1 pkt 3 lit.b w związku z art.13 ust.1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz.694 ze zm.).

Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy nie dysponowali pełnomocnictwem Zarządu Miasta i Gminy, a od listopada 2002 roku do września/ listopada 2004 roku pełnomocnictwem Burmistrza, do działania jednoosobowo, co było niezgodne z przepisami art.47 ust.1 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm.). Powyższe świadczyło o braku realizacji zalecenia pokontrolnego ujętego w punkcie 3. W odpowiedzi na zalecenia, poprzedni Burmistrz potwierdził fakt zrealizowania tego zlecenia.

W zakresie księgowości

Nie sporządzano zestawień obrotów i sald kont ksiąg analitycznych, co stanowiło niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów art.18 ust.2 ustawy o rachunkowości oraz brak realizacji zalecenia pokontrolnego nr1 z 2001 roku. Nieprawidłowo sporządzano zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej budżetu gminy za 2003 i 2004 rok, ponieważ nie wprowadzono sald początkowych kont księgi głównej - bilansu otwarcia na dzień 1.01.2003 roku, w zestawieniu obrotów i sald za 2003 rok (art. 12 ust.1 pkt 2 ustawy o rachunkowości). Zestawienia nie zawierały obrotów narastająco od początku roku, co nie odpowiadało wymogom przepisów art.18 ust.1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Powyższe skutkowało tym, iż dane wynikające z zestawienia obrotów i sald nie odpowiadały danym zawartym w ewidencji księgowej. W zestawieniu obrotów i sald na dzień 31.12.2003 roku wykazano stan kredytów o 1.174.459,26 zł niższy niż wynikający z ewidencji księgowej, a stan środków na rachunku bieżącym o 159.796,47 zł niższy niż w ewidencji księgowej.. Odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosili inspektorzy ds. księgowości budżetowej.

W księgach 2003 roku ujęto koszty w kwocie 355,37 zł z tytułu zwrotu kosztów podróży i ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, dotyczące 2002 roku a w księgach rachunkowych 2004 roku ujęto koszty w kwocie 6.881,07 zł z tytułu zakupu usług, dotyczące 2003 roku. Naruszono w ten sposób zasadę określoną w art.6 ust.1 ustawy o rachunkowości, stanowiącą o obowiązku ujmowania w księgach rachunkowych jednostki wszystkich obciążających ją kosztów dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Raporty kasowe ze sprzedaży znaków opłaty skarbowej sporządzane były niezgodnie z zasadami określonymi w art. 24 ust.5 pkt 3 ustawy o rachunkowości, gdyż rejestrowały stan znaków, nie ujmowały bieżąco operacji gotówką związanych z obrotem znakami opłaty skarbowej.

Rada Miasta i Gminy Świerzawa nie podjęła uchwały wskazującej Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryji do obsługi bankowej budżetu miasta i gminy, do podjęcia której zobowiązywały Radę przepisy art.134 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

Nie ewidencjonowano operacji finansowych zgodnie z wyciągiem bankowym do rachunku w Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych. W efekcie czego w księgach rachunkowych 2003 roku nie ujęto operacji finansowych w kwocie 1.358.218 zł, a w księgach rachunkowych 2004 roku operacji finansowych w kwocie 1.217.640,10 zł (do 16 sierpnia 2004 roku). Stan rachunku w BISE na dzień 31.12.2003 roku, wynikający z urzędzenia księgowego - ewidencji na koncie 133/1, z saldem na rachunku bankowym w BISE doprowadzano do zgodności na podstawie dowodu wewnętrznego - polecenia księgowania. Stanowiło to naruszenie zasady rzetelności ksiąg rachunkowych, określonej w art.24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 - określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752). Zapisy na koncie 133 dokonywane są wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych, przy zachowaniu pełnej zgodności zapisów po obu stronach konta. Przyczyną tego stanu był brak nadzoru nad prowadzoną ewidencją przez Skarbnika.

Na rachunek bieżący budżetu nie zostały odprowadzone dochody z tytułu odsetek od środków finansowych gminy gromadzonych w latach 2002-2004 na rachunku w Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w kwocie 964,23 zł, co było niezgodne z przepisami art. 3 pkt 7 ustawy z 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003 (Dz. U. nr 150, poz. 983 ze zm.) oraz art.4 ust.1 pkt 10 ustawy z 29 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 203, poz. 1966).

Dochody z tytułu odsetek od środków finansowych gminy gromadzonych w latach 2002-2004 na rachunku w BI SE w kwocie 964,23 zł były bezpośrednio przeznaczane na ponoszone wydatki, tj. na sfinansowanie kosztów obsługi rachunku i spłatę odsetek od kredytu zaciągniętego w tym banku. Naruszono tym przepisami art.18 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

Odsetki od środków na rachunku bankowym oraz koszty związane z obsługą rachunku i spłatą odsetek, w ciągu roku budżetowego 2003 i 2004, ewidencjonowano na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Przyjęty tryb ewidencjonowania ww. operacji był niezgodny z przepisami powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).

Na dzień 31.12.2003 roku na saldzie rachunku bankowego jednostki organizacyjnej pn: Warsztat Terapii Zajęciowej pozostały środki finansowe Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych w kwocie 8.397zł. Pismem z dnia 5 stycznia 2004 roku Burmistrz powiadomił Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, iż środki te zostały wykorzystane. Faktycznie, środki te w dniu 12 stycznia 2004 roku przekazano na rachunek bieżący Urzędu i częściowo wydatkowano na zadania związane z funkcjonowaniem ww. jednostki organizacyjnej. Natomiast pozostałe środki finansowe w kwocie 1.571 zł, nie zostały zwrócone do Starostwa Powiatowego w Złotoryi.

W księgach rachunkowych na dzień 31.12.2003 roku, a także w sprawozdaniu RB-28S za 2003 rok, nie wykazano zobowiązania wobec pracowników z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2003 rok w kwocie 73.526,02 zł oraz z tytułu ubezpieczenia społecznego w kwocie 33.157,57 zł. Obowiązek rzetelnego i bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. odzwierciedlenia ich stanu rzeczywistego wynika z art.24 ust.2 i 3 ustawy o rachunkowości. Efektem powyższego, aktywa wykazane w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku nie wynikały z prawidłowo prowadzonej ewidencji rozrachunków. Bilans jednostki oraz sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków zostały sporządzone nierzetelnie. Ponadto, w 2003 roku nie ujęto w ewidencji pozabilansowej kwoty 12.750 zł, a w 2004 roku kwoty -117.580 zł, stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy na realizację czterech zadań budowlanych - wniesionych w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Skarbnik.

Nie dokonano weryfikacji realnej wartości aktywów jednostki, co było niedopełnieniem obowiązku wynikającego z art. 26 ust.1pkt 2 ustawy o rachunkowości. W księgach i bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31.12.2003 roku zawyżono stan należności konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” o kwotę 8.397,00 zł, bowiem wykazano należność, która została uregulowana w grudniu tego roku. Odpowiedzialną za weryfikację rozrachunków była inspektor ds. księgowości.

Wynikający z ewidencji księgowej stan konta 240 „Pozostałe rozrachunki” nie był w pełni poddawany okresowej weryfikacji. Naliczone i przekazane przez bank odsetki ewidencjonowano na koncie 240 w sposób zbiorczy. Odsetki te nie zostały odniesione do środków, od których zostały naliczone. Prowadzenie ewidencji odsetek w ogólnej kwocie uniemożliwiało prawidłowe rozliczenie z oferentami i ustosunkowanie się co do realności wysokości sald na kontach poszczególnych kontrahentów. Odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosiła inspektor ds. księgowości.

W 2002 roku zostały przekazane środki pieniężne z rachunku depozytowego w kwocie 15.000 zł na rachunek zakładu budżetowego – Zarząd Lokali Gminnych. Zwrot powyższych środków nastąpił dopiero 28 kwietnia 2004 roku. Ponadto, ze środków rachunku depozytowego uregulowano w 2004 roku zobowiązanie w kwocie 24.399,99 zł za wykonanie oświetlenia drogowego w Lubiechowej

(środki zostały zwrócone po miesiącu) oraz zasilono na okres dwóch miesięcy rachunek bieżący budżetu kwotą 50.000 zł. Finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego może się odbywać w sposób określony w art. 48 ustawy o finansach publicznych. Zasilanie rachunku bieżącego gminy środkami zgromadzonymi na rachunku sum depozytowych stwierdzono również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej. Odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Burmistrz i Skarbnik.

W ośmiu przypadkach na osiem zbadanych, kwoty z tytułu wniesionego wadium do przetargu i od zwolnionej w dniu 8 czerwca 2004 roku kwoty 38.670 zł, stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr 27 z 2 kwietnia 2004 roku na budowę Gminnego Ośrodka Zdrowia, zostały zwrócone bez odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego na którym były przechowywane, co było niezgodne z przepisami art. 46 ust. 4 i art.148 ust. 5 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 roku nr 19, poz. 177 ze zm.).

W przypadku zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr 27 na budowę Gminnego Ośrodka Zdrowia nie zachowano ciągłości zabezpieczenia. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w formie pieniężnej wygasło z dniem 8 czerwca 2004 roku, a ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania umowy wniesiono z datą 7 lipca 2004 roku. Stanowiło to naruszenie przepisów art.149 ust.3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Nie zachowano terminu zwrotu wykonawcy zadania pn: Remont świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej w Sokołowcu, zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 6.675 zł. Zabezpieczenia nie zwrócono do 2.02.2005 roku mimo, że roboty odebrano 10.11.2004 roku. Obowiązek zwrotu tej części zabezpieczenia należytego wykonania w ciągu 30 dni po ostatecznym odbiorze wynikał z przepisów art.151 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz treści § 15 umowy nr 71/2004/20-0139/01 z 23 września 2004 roku.

Zakupione druki ścisłego zarachowania nie były na bieżąco ujmowane w ewidencji druków ścisłego zarachowania (po trzech miesiącach po dacie zakupu), co było niezgodne z zapisem § 4 ust.2 Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania. Inkasentom były wydawane druki ścisłego zarachowania, mimo nierozliczenia się z poprzednich, co było sprzeczne z treścią § 8 pkt 4 Instrukcji.

W zakresie dochodów budżetowych

Wykazane w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za I półrocze 2004 roku skutki obniżenia górnych stawek podatków zostały zawyżone o kwotę 130.668 zł (w sprawozdaniu wykazano 329.207 zł a powinno być 198.539 zł). Zawyżone skutki obniżenia górnych stawek dotyczyły podatku od nieruchomości ponieważ w sprawozdaniu wykazano 288.611 zł, zamiast 157.943 zł. Przyczyną ww. nieprawidłowości była obarczona błędami symulacja dochodów z tytułu podatku od nieruchomości dla osób prawnych, którą za okres I półrocza 2004 roku przeprowadzono przy użyciu komputera. Nieprawidłowe wykazanie skutków w ww. sprawozdaniu, stanowiło naruszenie przepisów określonych w § 10 ust. 1 i 2 oraz w § 11 ust. 2 rozporządzenia

Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279 ze zm.).

Z naruszeniem zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”, określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planu kont (..) prowadzona była ewidencja księgowa zrealizowanych przez Urząd dochodów budżetowych, ponieważ zapisy na ww. koncie dokonywano na podstawie wewnętrznych dowodów księgowych, zamiast na podstawie wyciągów bankowych.

Na nieruchomościach dłużników o nr. identyf. J00038 i J000006 zostały ustanowione hipoteki przymusowe w kwocie 132.478,40 zł. Zahipotekowane należności nie zostały zaksięgowane na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, do czego zobowiązywały przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 roku nie wykazano przekroczenia wydatków. W celu uniknięcia wykazania przekroczenia planowanych wydatków z tytułu zapłaty odsetek od zaciągniętego kredytu, kwotę – 5.305,85 zł przekraczającą plan wydatków w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek j.s.t.”, w § 8070 „Odsetki i dyskonto od krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz od krajowych pożyczek i kredytów, zakwalifikowano w dziale 750 - Administracja publiczna, rozdziale 75023 - Urzędy gmin, w §4300 - Zakup usług pozostałych”, w którym poniesiony wydatek nie spowodował przekroczenia planu wydatków. Naruszono tym zasadę określoną w art. 92 pkt 3, w związku z art. 129 ust.1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą, dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny. Odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości była Skarbnik Miasta i Gminy, która nie prowadziła bieżącej analizy realizowanych wydatków i nie podjęła odpowiednich działań mających na celu dokonanie stosownych zmian w budżecie miasta i gminy.

W maju 2003 roku Burmistrzowi Miasta i Gminy Świerzawa na podstawie uchwały Rady nr 51/VIII/2003 z 28.05.2003 roku, zostało wypłacone jednorazowe wynagrodzenie w kwocie 300 zł z tytułu "Dnia Pracownika i Działacza Samorządowego". Uchwała ta została podjęta bez podstaw prawnych. Zgodnie z dyspozycją art. 80 ustawy z 26 czerwca 1974 roku Kodeksu Pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 roku Nr 21, poz. 94 ze zm.), wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Listę płac do wypłaty zatwierdzili Sekretarz Miasta i Gminy i Skarbnik.

Decyzje Burmistrza w sprawie przyznania dodatku specjalnego pracownikom Urzędu w 2003 roku nie zawierały uzasadnienia przyznania dodatku specjalnego. W złożonych w trakcie kontroli wyjaśnieniach, Burmistrz nie określił jakie zadania zostały wykonane w ramach pobranego przez

Zastępcę Burmistrza dodatku specjalnego za wykonywanie obowiązków inspektora ds. oświaty. Komendantowi gminnej ochrony przeciwpożarowej, w świetle wyjaśnienia z 12 stycznia 2005 roku, został przyznany dodatek specjalny za wykonywanie czynności określonych w zakresie jego obowiązków, natomiast w świetle wyjaśnienia z 24 stycznia 2005 roku - dodatek przyznano za wykonywanie obowiązków Szefa Gminnego Zespołu Reagowania Kryzysowego. Przepis § 8 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich, warunkuje możliwość korzystania z dodatku specjalnego okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych lub powierzeniem dodatkowych zadań o wysokim stopniu złożoności.

Miejsko Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Świerzawie, w 2004 roku otrzymał z budżetu miasta i gminy środki pieniężne w kwocie 54.500 zł, z tego: 33.500 zł na bieżącą działalność z zakresu kultury fizycznej oraz w kwocie 15.000 zł na przeprowadzenie remontu basenu. Powyższe kwoty wydatków bez udokumentowania dowodami źródłowymi ujęte zostały w dziele 926 „Kultura fizyczna i sport”, rozdziale 92604 „Instytucje kultury fizycznej”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” i w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek” (15.000 zł). Stanowiło to naruszenie przepisów art.20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stanowiących, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

Pomimo braku podstaw prawnych, stwierdzono przekazanie środków pieniężnych z budżetu na rachunek bankowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w kwocie 13.700 zł (w badanej próbie), z tego 12.500 zł na zorganizowanie półkolonii dla dzieci i w kwocie 1.200 zł na dofinansowanie bieżącej działalności Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Wydatki budżetowe bez udokumentowania dowodami źródłowymi zaewidencjonowano w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”, rozdziale 85412 „Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej”, w § 4300 „Zakup usług pozostałych”. Poprzez ww. podziałkę klasyfikacji budżetowej przekazane zostały bez udokumentowania wydatku z budżetu miasta i gminy również środki pieniężne w kwocie 6.000 zł na rzecz MGOKSiR. Naruszono tym przepisy art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Przekazanie środków na rzecz ww. Towarzystw spowodowało między innymi brak bezpośredniego nadzoru i kontroli ze strony Urzędu wykorzystania środków pieniężnych z budżetu miasta i gminy. Odpowiedzialnymi za przekazanie ww. środków budżetowych i ujęcie ich w księgach z naruszeniem obowiązujących przepisów byli Burmistrz i Skarbnik Miasta i Gminy.

Z naruszeniem zasad, określonych w § 2 uchwały Rady Miasta i Gminy z 10 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości i zasad przyznawania diet dla radnych i sołtysów, w okresie od listopada 2002 roku do grudnia 2004 roku, były ustalane i wypłacane diety radnym i sołtysom. Skutkowało to nieprawidłowym naliczeniem w koszty wysokości diet radnych i sołtysów w 2003 i 2004 roku oraz zaniżeniem należnych diet o kwotę 703 zł. Na powyższą nieprawidłowość wskazano również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej.

Rozliczano koszty podróży służbowych na podstawie poleceń wyjazdów służbowych o numerach: 56/2003, 57/2003, 58/2003, 60/2003, 123/2004, 223/2004 i 220/2004 (w badanej próbie),

w których nie został określony środek transportu właściwy do odbycia podróży, co było niezgodne z przepisami § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. nr 236, poz. 1990 ze zm.).

Zwrot kosztów za dwa noclegi w związku z podróżą służbową na Ukrainę, Burmistrz udokumentował potwierdzeniem odbioru gotówki (polecenie wyjazdu służbowego nr 190/04 z 3 lipca 2004 roku). Wobec nieudokumentowania rachunkami hotelowymi zwrotu kosztów za noclegi (przysługuje wówczas ryczałt w wysokości 25% limitu), nienależnie zostały wypłacone Burmistrzowi środki pieniężne w kwocie 73,30 zł (§ 9 ust.1 rozporządzenia MPiPS z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu kosztów podróży służbowej poza granicami kraju Dz. U. nr 236, poz. 1991 ze zm.). Rachunek kosztów podróży zatwierdziły do wypłaty Zastępca Burmistrza i Skarbnik. Koszty podróży na Ukrainę (polecenie wyjazdu służbowego nr 190/04) rozliczono po 38 dniach po zakończeniu podróży (należało rozliczyć w terminie 14 dni po zakończeniu podróży), czym naruszono przepisy §13 ust.3 powołanego rozporządzenia MPi PS z 19 grudnia 2002 roku oraz postanowień §13 pkt 2 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo- księgowych w Urzędzie.

W rachunku kosztów podróży do Brukseli rozliczono koszty całodziennego wyżywienia mimo, że jednostka nie była w posiadaniu dokumentów, z których by jednoznacznie wynikało, w jakiej części koszty podróży pokrywał organizator wyjazdu (strona zagraniczna), a w jakiej Gmina (polecenie wyjazdu służbowego nr 214/04 z 14 września 2004 roku). Rachunki za noclegi oraz inne wydatki, przyjęte do rozliczenia kosztów podróży poza granicami kraju (polecenia wyjazdu służbowego nr 190/04 i 214/04) oraz na obszarze kraju (polecenie wyjazdu nr 166/04), nie zostały zatwierdzone do wypłaty oraz sprawdzone pod względem merytorycznym oraz rachunkowym, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art.21 ust.1 ustawy o rachunkowości oraz postanowień § 22 rozdz. V. „Kontrola dowodów księgowych” – Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych.

Wydatki na noclegi oraz inne wydatki poniesione w czasie podróży, klasyfikowane były błędnie do § 4300 - Zakup usług pozostałych, zamiast do § 4410 - Podróże służbowe krajowe, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 25 marca 2003 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 68, poz. 634 ze zm.). Zaniżano wydatki z tytułu kosztów podróży służbowych.

Wystąpiły przypadki nierzetelnego sprawdzenia prawidłowości rozliczenia kosztów podróży służbowych. Wypłacono diety na podstawie rachunków kosztów podróży – polecenia wyjazdów służbowych nr 76 i 79 z 14 lipca 2003 roku, wystawione na Zastępcę Burmistrza i Przewodniczącą Rady Miasta i Gminy, w których nie określono czasu rozpoczęcia i powrotu po zakończeniu zadania.

Przejazdy zamiejscowe pojazdem nie będącym własnością pracodawcy nie były każdorazowo dokumentowane poleceniem wyjazdu służbowego (w protokole podano przykładowo 12 wyjazdów).

W wyjazdach zamiejscowych Burmistrz oraz pracownicy Urzędu w 2004 roku korzystali z samochodu osobowego Ford Transit – 9 osobowego – wielofunkcyjnego z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych, należącego do jednostki organizacyjnej Gminy pn: Warsztaty Terapii Zajęciowej. Nie były rozliczane koszty podróży służbowych. Za przejazdy Urząd obciążany był jedynie kosztami zakupu paliwa, ujmowanymi w wydatkach na zakup materiałów. W następstwie stosowanej praktyki zaniżano wydatki z tytułu kosztów podróży służbowej (w badanej próbie o 3.739,87 zł). Brak było możliwości stwierdzenia jakie zadania gminy zostały zrealizowane w związku z powyższymi wyjazdami (brak określenia celu wyjazdu, środka transportu właściwego do odbycia podróży służbowej). A Burmistrz podejmował za pracodawcę czynności z zakresu prawa pracy wobec siebie samego. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.) czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza dokonuje organ stanowiący j.s.t. lub w zakresie ustalonym przez ten organ w odrębnej uchwale jego przewodniczący.

Wyjazd radnych na podstawie poleceń wyjazdów służbowych nr 56 i 60 z 11 czerwca 2003 roku do Wrocławia zlecił Burmistrz, co było niezgodne z treścią § 2 ust.1 rozporządzenia MSWiA z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. nr 66, poz. 800 ze zm.), w świetle których termin i miejsce wykonywania zadania oraz miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej określa przewodniczący rady w poleceniu wyjazdu służbowego.

Stwierdzono nieprawidłowości związane z zakupem materiałów budowlanych do przeprowadzenia remontów, polegające na:

- przekazywaniu zakupionych materiałów osobom wykonującym remont bez pokwitowania ich odbioru na dowodzie księgowym (art.21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości),
- nierozliczaniu materiałów, nieterminowym ewidencjonowaniu faktur zakupu materiałów oraz niepotwierdzaniu ilości wbudowanych materiałów.

Dwadzieścia faktur zakupu materiałów budowlanych z czerwca i lipca 2004 roku na kwotę 5.846,75 zł, wystawionych przez Przedsiębiorstwo Produkcyjne “ARBUD” w Świerzawie, w księgach rachunkowych ujęto w październiku i grudniu 2004 roku. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 24 ust. 2 i 5 ustawy o rachunkowości w zakresie rzetelności i bieżącego prowadzenia ksiąg. Na trzech fakturach zakupu o numerach: 2720 z 27.07.2004 roku, 3048 z 12.08. 2004 roku i 3321 z 26.08.2004 roku, Kierownik Referatu Inwestycji i Infrastruktury - odnotował, że materiały zostały wbudowane 26 października 2004 roku, tj. przed przekazaniem faktur zakupu do księgowości - w dniu 28.10.2004 roku. Faktury zakupu materiałów dla potrzeb remontów bieżących dróg pod względem merytorycznym i do wypłaty zatwierdzali Burmistrz i Zastępca Burmistrza.

W zakresie gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Podstawę naliczenia odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników Urzędu, stanowiła przeciętna planowana liczba zatrudnionych, wyliczona na początku roku budżetowego. Nie skorygowano jej do stanu faktycznego na koniec 2003 i 2004 roku według

zasad określonych w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 14 marca 1994 roku w sprawie sposobu ustalania liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz.168 ze zm.). Skutkiem tego zawyżono odpis o 1.685,12 zł. Nie zostały zachowane terminy odprowadzania na rachunek bankowy ZFŚS równowartości dokonanych odpisów w 2003 i 2004 roku, określone w art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz.335 ze zm.).

Środki Funduszu w kwocie 3.548,06 zł wypłacono w jednakowych kwotach wszystkim kobietom zatrudnionym w Urzędzie, bez uzależniania wysokości świadczenia od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, co było niezgodne z przepisami art. 8 ust.1 powołanej ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

Dla realizowanego zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja budynku na przychodnię lekarską w Nowym Kościele” inwestor posiadał kosztorysy inwestorskie, które nie obejmowały informacji, określonej w § 2 ust. 8 pkt 2 rozporządzenia MSWiA z 26 lutego 1999 roku w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego (Dz. U. Nr 26, poz. 239). Dla inwestycji tej nie prowadzono harmonogramu realizacyjnego określającego planowane i faktyczne nakłady rzeczowo-finansowe. Konieczność takiego sposobu dokumentowania przebiegu inwestycji wynikała z wieloletniego okresu realizacji inwestycji oraz wprowadzanych zmian dotyczących zakresu rzeczowego i wartości kosztorysowej inwestycji. Brak harmonogramu utrudniał jednoznaczne określenie etapów realizacji inwestycji i udziału poszczególnych etapów w całości przedsięwzięcia. Powyższa sytuacja nie sprzyjała prawidłowemu planowaniu kosztów tej inwestycji, co skutkowało różną wartością kosztorysową, określaną na poszczególne lata w planach inwestycyjnych jednostki.

Pomimo obowiązku wynikającego z wydanego przez Starostę pozwolenia na rozbudowę i remont ww. obiektu, inwestor nie zawiadomił właściwego organu o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych., natomiast zgłoszenie o zakończeniu inwestycji nie mogło stanowić podstawy do rozliczenia kosztów i przyjęcia efektów inwestycyjnych, ponieważ w protokole końcowym odbioru robót wykazano roboty nie zakończone.

Za wykonane roboty wykonawca wystawiał okresowo faktury, w których należności ustalał w oparciu o kosztorysy powykonawcze i protokoły z częściowego wykonania robót. Sporządzone protokoły zawierały jedynie wskazania dotyczące czasookresów, w których realizowane były prace budowlane. Brak było rzeczowego odbioru efektów inwestycyjnych oraz powiązania z zakresem rzeczowym określonym w kosztorysie inwestorskim.

Protokoły odbioru częściowego robót nie zostały wpisane do dziennika budowy, pomimo obowiązku wynikającego z przepisów § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 lutego 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu, rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. nr 108, poz. 953).

Kosztorysy powykonawcze z ramienia inwestora sprawdzał kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej, Budownictwa i Ochrony Środowiska Urzędu, który równocześnie u wykonawcy pełnił

funkcję kierownika budowy. Nie zapewniono zatem rozdziału funkcji wykonawczych od nadzorczokontrolnych, bowiem w świetle przepisów art. 24 ustawy z 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.) łączenie funkcji kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego nie jest dopuszczalne.

W dzienniku budowy nie zostały zarejestrowane roboty wykonane na inwestycji w 2001 i 2002 roku. Dotyczyły one przede wszystkim prac wykonanych na podstawie umowy nr 59/2001 z 15.10.2001 r. (faktura nr 5/2001 w kwocie 35.132,27 zł) polegających na modernizacji dachu oraz robót określonych w fakturze nr 1/2002 z 25.02.2002 r. w kwocie 3.451,39 zł w zakresie przebudowy komina a także robót publicznych. Poniesione nakłady w formie robót publicznych nie zostały udokumentowane, pomimo, że stanowiły one koszty inwestycji w kwocie 37.368 zł.

W dokumentacji nie wskazano rzeczowych efektów inwestycyjnych w wyniku ich zaangażowania a także nie powiązano tych robót z kosztorysem inwestorskim. Kosztorys powykonawczy do faktury nr 29/03 z 5.09.2003 określający wartość wykonanych robót w kwocie 23.077,54 zł nie został sprawdzony przez inwestora. Na podstawie faktury nr 34/03 z 10.11.2003 r. zaakceptowano w koszty realizowanej inwestycji kwotę 10.000 zł, natomiast na podstawie faktury nr 41/03 z 18.12.2003 r. wypłacono wykonawcy kwotę 19.500 zł. W obu przypadkach nie określono zakresu wykonanych prac oraz nie sporządzono protokołów częściowego odbioru robót. Do faktury nr 29/09/04 z 23.09.2004 roku dokumentującej koszty tzw. „osprzętu instalacji elektrycznej” w kwocie 7.087,88 zł nie sporządzono rozliczenia materiałowego. Było to możliwe ponieważ inwestor nie ustanowił inspektora nadzoru inwestorskiego, pomimo że pierwotne założenia inwestycyjne zakładały kubaturę modernizowanego obiektu na poziomie spełniającym kryteria określone w przepisach § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 19 listopada 2001 roku w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz. U. nr 138, poz. 1554).

Wykazane wyżej uchybienia i nieprawidłowości były przyczyną nie rozliczenia do dnia kontroli kosztów inwestycji na uzyskane efekty, pomimo sporządzonego protokołu zakończenia inwestycji i faktycznego użytkowania obiektu.

W zakresie mienia komunalnego

W 2004 roku został poniesiony wydatek w kwocie 672,20 zł za sporządzenie operatu szacunkowego i wrysu na wykup nieruchomości gruntowej – niezabudowanej, oznaczonej jako działka 54/1 i 54/2 oraz zawarto warunkową umowę wykupu tej nieruchomości. Tymczasem środki na nabycie tej nieruchomości zostały zabezpieczone dopiero w budżecie na 2005 rok. W świetle postanowień § 5 ust. 5 uchwały nr XIV/85/2003 Rady Miasta i Gminy z 30 grudnia 2003 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Miasta i Gminy Świerzawa, nabycie nieruchomości może nastąpić po uprzednim zapewnieniu środków finansowych na ten cel przez Radę Miasta i Gminy w uchwale budżetowej.

W ogłoszeniach - publikowanych w prasie, o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zabudowanych, położonych na działkach o numerach: 193/1, 132/2 i 217 brak było

informacji o obciążeniu nieruchomości oraz o skutkach uchylenia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, wymaganej przepisami § 12 pkt 2 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. nr 9, poz. 30 ze zm.).

W ogłoszeniach o przetargu na sprzedaż nieruchomości komunalnej podawano informację o prawie unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, co było niezgodne z przepisami § 2 ust. 4 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 roku, w świetle których w ogłoszeniach o przetargu na sprzedaż nieruchomości należy podawać informację o prawie jego unieważnienia jedynie z uzasadnionych przyczyn.

Nabywca budynku mieszkalno - gospodarczego, posadowionego na działce 324/9 nie został obciążony kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży w kwocie 450 zł. Stanowiło to naruszenie postanowień § 12 uchwały nr XIV/85/2003 roku z 30 grudnia 2003 roku, z której jednoznacznie wynika obowiązek wpłaty zaliczki na pokrycie kosztów m. in. Wyceny nieruchomości w momencie złożenia wniosku o nabycie nieruchomości.

W przypadku dwóch nieruchomości zbytych w trybie przetargu (na trzy objęte kontrolą) Burmistrz, jako organizator przetargu, nie dopełnił obowiązku powiadomienia nabywcy o czasie i miejscu podpisania aktu notarialnego, czym naruszył przepisy art. 41 ust.1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku Nr 46, poz. 543 ze zm.). Odpowiedzialną za sprzedaż gruntów stanowiących gminny zasób nieruchomości jest inspektor ds. nieruchomości.

W zakresie gospodarki składnikami majątkowymi

Salda kont majątkowych nie odzwierciedlały stanu faktycznego, co spowodowane było nie wprowadzeniem do ewidencji księgowej w 2003 roku trzech zestawów komputerowych o wartości 9.537,00 zł oraz składników majątkowych w kwocie 85.880,00 zł (w tym siedem zestawów komputerowych) zakupionych przez Urząd Miasta i Gminy ze środków PFRON-u. W 2004 roku nie wprowadzono do ksiąg dwóch wiat przystankowych o wartości 6.784,00 zł oraz nieruchomości gruntowych (dz. nr 1/2 i 1/3) o wartości 22.930,0 zł nabytych z przeznaczeniem pod budowę sali gimnastycznej w Świerzawie (akt notarialny z 16 kwietnia 2004 roku).

Zestawy komputerowe i wiaty przyjęto na stan majątku Urzędu w trakcie kontroli. Natomiast składniki majątkowe w kwocie 85,880 zł przekazane w 2003 roku kierownikowi jednostki organizacyjnej pn: Warsztat Terapii Zajęciowej protokołem zdawczo-odbiorczym nie zostały w nim wyszczególnione.

Na skutek dwukrotnego zaksięgowania wartości tych samych środków trwałych na kontach 013 „Pozostałe środki trwałe” lub 011 „Środki trwałe” oraz na koncie 080 „Inwestycje” (środki trwałe w budowie), zwiększone zostały aktywa jednostki o 14.790.75 zł. Było to możliwe, ponieważ w zakładowym planie kont Urzędu nie wskazano na sposób funkcjonowania ww. kont (art. 10 ustawy o rachunkowości). Brak pełnych uregulowań w zakresie korespondencji kont skutkowało m.in. wadliwą

dekretacją dowodów księgowych: 562, 750/8, 793, 949/21, 233/6 wskazującą na nieprawidłowy sposób ujęcia w księgach rachunkowych. Na koniec 2003 roku nie dokonano uzgodnień ewidencji syntetycznej z analityczną pozostałych środków trwałych prowadzoną na koncie 013, co naruszało przepisy art. 16 ustawy o rachunkowości. Ponadto, w ewidencji konta 013 nie ujęto trzech składników majątkowych pochodzących z zakupu na łączną kwotę 483 zł, natomiast przyjęto środek trwały w kwocie 4.653,08 zł. Nieprawidłowości powyższe stanowią o naruszeniu przepisów art. 24 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości w zakresie rzetelności i bezbłędności prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Nakłady modernizacyjne poniesione w celu ulepszenia środka trwałego (remont drogi, remont mostu, rozbudowa oświetlenia drogowego) zostały wykazane w ewidencji jako odrębne środki trwałe, pomimo że rodzaj poniesionych kosztów oraz charakter wykonanych prac stanowił podstawę do zwiększenia wartości istniejących już środków trwałych.

Niezgodnie z uregulowaniami określonymi w instrukcji wewnętrznej w sprawie gospodarki majątkiem trwałym były prowadzone karty środków trwałych, bowiem nie zamieszczano na nich numerów inwentarzowych oraz numerów klasyfikacji środków trwałych (KŚT), określonych rozporządzeniem Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.).

Do umorzeń zestawów komputerowych zastosowano roczne stawki umorzeniowe w wys.10%, co było niezgodne z przepisami ustawy z 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku nr 54, poz. 654 ze zm.). Wg tabeli amortyzacyjnej (zał. 1 do ww. ustawy) zestawy komputerowe objęte są 30 % stawką amortyzacyjną. Przyczyną tej nieprawidłowości był brak dostosowania zarządzenia Nr 4/2000 Burmistrza z 16 marca 2000 roku określającego roczne stawki umorzeniowe dla środków trwałych Urzędu - do przepisów powyższej ustawy.

Dopiero podczas trwania kontroli na podstawie zarządzenia Burmistrza nr 20/2004 z 7 grudnia 2004 roku w sprawie zasad i sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych w Urzędzie Miasta, rozpoczęto inwentaryzację środków trwałych, których termin ponownej inwentaryzacji upłynął 15 stycznia 2003 roku. Było to niezgodne z przepisami art. 26 ustawy o rachunkowości, ponieważ inwentaryzację środków trwałych należy przeprowadzać raz w ciągu 4 lat.

W zakresie zadań zleconych i realizowanych w ramach porozumienia, rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi

W opracowanym na 2003 rok planie finansowym dla zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie brak było określenia dochodów związanych z realizacją tych zadań podlegających przekazaniu do budżetu państwa, stosownie do przepisów § 3 ust.3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania planów finansowych z zakresu administracji rządowej... (Dz. U. Nr 100, poz. 1077), pomimo że stosowny wskaźnik w zakresie ww. dochodów został przekazany Gminie przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W nieprawidłowy sposób udokumentowano wydatki w kwocie 956,30 zł z dotacji celowej przekazanej Gminie na obsługę referendum w sprawie przystąpienia RP do UE, ponieważ dowody księgowe nr 583/8, 514 dokumentujące operacje finansowe związane ze zobowiązaniami określonymi w nocie księgowej nr 2/06/03 MGOKSiR-u nie spełniały cech dowodu źródłowego określonego w przepisach art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Nie zawierały m.in. daty sporządzenia dowodu oraz podpisu osoby której wydano składniki aktywów.

Realizując w 2003 roku porozumienie z Powiatem Złotoryjskim w sprawie organizacji i finansowania imprez sportowo-turystyczno-kulturalnych nie określono właściwego sposobu finansowania zadania, ponieważ w zawartej umowie nie ustalono całkowitego kosztu przedsięwzięcia oraz udziału każdej ze stron porozumienia w ich sfinansowaniu. Wykonawcy zadania (MGOKSiR) przekazano środki w formie dotacji podmiotowej nie żądając ich rozliczenia. Stanowiło to zagrożenie dla prawidłowej realizacji zadania i wykorzystania środków zgodnie z ich przeznaczeniem.

Burmistrz nie przekazał podległym jednostkom budżetowym i Zarządowi Lokali Gminnych informacji o kwotach dochodów i wydatków przyjętych w projekcie uchwały budżetowej na 2004 rok, co stanowiło niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów art.125 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Skutkowało to brakiem opracowania przez jednostki projektów planów finansowych na 2004 rok, do czego zobowiązywał art. 125 ust.2 tej ustawy oraz przepisy § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych... (Dz. U. nr 122, poz. 1333).

Opracowane przez kierowników jednostek budżetowych plany finansowe na 2004 rok nie zawierały strony dochodowej, przez co nie spełniały wymogów określonych w przepisach art. 18 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, które określają, że podstawą gospodarki finansowej jednostek budżetowych jest plan dochodów i wydatków. W toku wykonywania budżetu Burmistrz nie zawiadamiał jednostek o zmianach w planach finansowych, co było niezgodne z przepisami § 9 ust. 1 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Bieżące kontrolowanie podległych jednostek, zgodnie z wymogami określonymi w art.127 ust. 2 i ust.3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 roku Nr 15, poz.148 ze zm.).
2. Przestrzeganie postanowień Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów, poprzez:
  - a) prowadzenie rejestru faktur oraz umieszczanie każdorazowo na dokumentach wpływających do Urzędu – pieczętki wpływu określającej datę otrzymania (§ 24 pkt 9 ppkt 1 Instrukcji),
  - b) przestrzeganie terminów przekazywania między poszczególnymi stanowiskami pracy faktur na zakup materiałów budowlanych (§ 24 pkt 9 ppkt 5c Instrukcji),

- c) potwierdzanie odbioru (data, podpis) faktur przekazanych na stanowiska pracy (§ 24 pkt 9 ppkt 3 Instrukcji).
3. Przestrzeganie zasady rzetelnego, bezbłędnego i bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z wymogami ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności:
- a) ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich operacji, które wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art.6 ust.1 i art. 24 ust.2 ustawy,
  - b) sporządzanie zestawienia obrotów i sald kont ewidencji analitycznej i syntetycznej, zgodnie z wymogami art. 18 ust.1 i 2 ustawy,
  - c) dokumentowanie operacji gospodarczych i finansowych dowodami spełniającymi wymogi prawidłowo sporządzonego dowodu, zgodnie z przepisami art. 21 ust.1 ustawy,
  - d) dokonywanie na bieżąco w księgach rachunkowych zmian w stanie składników majątkowych w związku z ich nabyciem, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 1 ustawy.
4. Uzupełnienie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości o wykaz stosowanych ksiąg prowadzonych ręcznie i przy użyciu programów komputerowych, stosownie do przepisów art. 10 ust.1 pkt 3 lit.b ustawy o rachunkowości.
5. Dokonanie wyboru banku do obsługi bankowej budżetu miasta i gminy zgodnie z przepisami art.134 ust.1 ustawy o finansach publicznych.
6. Ujmowanie w raportach kasowych operacji gotówką związanych z obrotem znakami opłaty skarbowej.
7. Egzekwowanie od Skarbnika Miasta i Gminy rzetelnego i bezbłędnego ewidencjonowania operacji finansowych przeprowadzanych na rachunkach bankowych Urzędu, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości oraz bieżące weryfikowanie stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym Urzędu Miasta i Gminy.
8. Przestrzeganie obowiązku zapewnienia zgodności obrotów i sald konta 133 „Rachunek budżetu” prowadzonego do rachunku bieżącego gminy z księgowością budżetu, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz.1752). Księgowanie operacji gospodarczych zgodnie z zasadami funkcjonowania kont, określonymi w przepisach ww. rozporządzenia.
9. Prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania w sposób zapewniający właściwą kontrolę nad drukami. Przestrzeganie wewnętrznych uregulowań w tym zakresie.
10. Przekazywanie na rachunek budżetu - dochodów z tytułu odsetek od lokat terminowych i środków gromadzonych na rachunku bieżącym w BISE, stosownie do przepisów art. 4 ust.1 pkt 10 ustawy z 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966).

11. Dokonanie zwrotu na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Złotoryji, środków pieniężnych w kwocie 1.571 zł - zgodnie z deklaracją zawartą w załączniku nr 10 do protokołu.
12. Ujmowanie w ewidencji księgowej Urzędu zahipotekowanych należności Gminy (konto 226) a w ewidencji pozabilansowej wartości przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania umowy wnoszonych w formie gwarancji ubezpieczeniowych oraz rzetelne weryfikowanie stanu sald kont rozrachunkowych.
13. Sporządzanie sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków zgodnie z przepisami § 3 ust.1 pkt.9 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.).
14. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 20 września 2004 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132).
15. Przestrzeganie zasad finansowania jednostek budżetowych określonych w art.18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zaprzestanie stosowanej praktyki przeznaczania uzyskanych dochodów bezpośrednio na wydatki tej jednostki.
16. Przestrzeganie w toku wykonywania budżetu zasad gospodarki finansowej, określonych w art.28 ust.1 oraz art.92 pkt 3 w związku z art.129 ust.1 ustawy o finansach publicznych, a w szczególności zasady dokonywania wydatków w granicach określonych w planie finansowym.
17. Przy ustalaniu i wypłacaniu wynagrodzeń, przestrzeganie przepisów art. 80 ustawy z 26 czerwca 1974 roku Kodeksu Pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 roku Nr 21, poz. 94 ze zm.). Dokonanie zwrotu na rachunek budżetu kwoty 300,0 zł z tytułu nienależnie wypłaconego Burmistrzowi jednorazowego wynagrodzenia.
18. Przyznawanie pracownikom Urzędu dodatków specjalnych zgodnie z przepisami § 8 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 33, poz. 264 ze zm.). Uzasadnianie na piśmie przyznanego dodatku specjalnego.
19. Naliczanie i wypłacanie diet dla radnych i sołtysów zgodnie z postanowieniami uchwały rady.
20. Przestrzeganie przepisów § 1 rozporządzenia MPiPS z 4 marca 1994 roku w sprawie sposobu ustalenia przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz.168 ze zm.), celem zapewnienia prawidłowego naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Skorygowanie błędnie naliczonego odpisu w latach 2003 i 2004.
21. Przestrzeganie przepisów art. 6 ust. 2 i art. 8 ust.1 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 roku Nr 70, poz. 335 ze zm.) w zakresie terminowego przekazywania równowartości odpisów na rachunek bankowy ZFŚS oraz przyznawania świadczeń w wysokości uzależnionej od sytuacji życiowej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

22. Zaprzestanie stosowanej w Urzędzie praktyki przekazywania z rachunku budżetu środków finansowych na rachunki bankowe jednostek organizacyjnych gminy i innych podmiotów, bez dokumentowania poniesionych wydatków dowodami źródłowymi, zgodnie z wymogami art. 20 ust. 2 i 4 ustawy o rachunkowości oraz ustawy z 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535).
23. Rozliczanie kosztów podróży zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 i § 13 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.). Dokonanie zwrotu na rachunek budżetu kwoty 73,30 zł z tytułu nieudokumentowanych rachunkiem hotelowym kosztów za nocleg poza granicami kraju.
24. Przestrzeganie, przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych zasad określonych w przepisach § 5 rozporządzenia MPiPS z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).
25. Dokumentowanie podróży służbowych poleceniem wyjazdów, w celu wypełnienia dyspozycji art. 28 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
26. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), w zakresie:
- zwrotu kwot wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy wraz z odsetkami wynikającymi z rachunku bankowego – art. 46 ust. 4 i art. 148 ust. 5 ustawy,
  - zachowania terminu zwrotu wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy - art. 151 ust. 1 ustawy,
  - zachowania ciągłości zabezpieczenia należytego wykonania umowy w przypadku zmiany formy zabezpieczenia – art. 149 ust. 3 ustawy.
27. Bezwzględne egzekwowanie obowiązku od osób odpowiedzialnych za sprawowanie bieżącej i rzetelnej kontroli nad przebiegiem realizacji robót remontowych. Dokonywanie rozliczania materiałów przekazywanych na roboty remontowe, w celu wypełnienia postanowień art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
28. Przy planowaniu i realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych przestrzeganie przepisów:
- art. 24 ustawy z 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 roku Nr 207, poz. 2016 ze zm.) w zakresie ustanawiania inspektora nadzoru inwestorskiego oraz nie dopuszczania do łączenia tej funkcji z kierownikiem budowy,
  - § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu, rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.) w zakresie dokonywania w dzienniku budowy kompletnych wpisów przebiegu robót inwestycyjnych,

- § 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 18 maja 2004 roku w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno- użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).
29. Rozliczenie kosztów inwestycji pn: Modernizacja budynku na przychodnię lekarską w Nowym Kościele na uzyskane efekty wraz z przyjęciem ich w ewidencji środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
30. Przestrzeganie przepisów art. 41 ust.1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku Nr 261, poz. 2603), dotyczących powiadamiania nabywcy o czasie i miejscu podpisania aktu notarialnego.
31. Podawanie w ogłoszeniu o przetargu na zbycie nieruchomości informacji o obciążeniu nieruchomości, wymaganej przepisem § 13 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108).
32. Przestrzeganie postanowień uchwały nr XIV/85/2003 Rady Miasta i Gminy z 30 grudnia 2003 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Miasta i Gminy Świerzawa, poprzez:
- obciążanie nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, zgodnie z treścią § 12,
  - ponoszenie wydatków związanych z nabyciem nieruchomości po uprzednim zapewnieniu środków finansowych na ten cel przez Radę Miasta i Gminy w uchwale budżetowej, zgodnie z treścią § 5 ust. 5 uchwały.
33. Prowadzenie gospodarki składnikami majątkowymi oraz przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 i 3 ustawy o rachunkowości i uregulowaniami wewnętrznymi. Wprowadzenie do ewidencji księgowej nabytych w 2004 roku nieruchomości gruntowych, oznaczonych jako działka nr ½ i 1/3.
34. Dostosowanie zarządzenia Burmistrza nr 4/2000 z 16.03.2000 roku w sprawie ustalenia rocznych stawek umorzeniowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych do przepisów ustawy z 15.02.1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2000 roku Nr 54, poz. 654 ze zm.).
35. Sporządzanie planów finansowych dla zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie z określaniem dochodów związanych z realizacją tych zadań podlegających przekazaniu do budżetu państwa, stosownie do przepisów § 3 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej... (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.).
36. Przestrzeganie przepisów art.125 i art. 126 ustawy o finansach publicznych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 26 stycznia 2005 roku w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek

budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz. U. Nr 23, poz. 190), dla umożliwienia opracowania projektów planów finansowych przez jednostki organizacyjne gminy.

37. Zawieranie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego na wykonywanie wspólnych przedsięwzięć w sposób gwarantujący pełne sfinansowanie zadania poprzez określenie w umowach obowiązków finansowych wszystkich stron porozumienia oraz sposobu i terminu rozliczenia przekazanych środków.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:
Pani Krystyna Tatuś
Przewodnicząca Rady Miasta i Gminy
Świerzawa.